

які є складовою загальної системи принципів побудови та функціонування податкової системи; виділено функції, які систематизовані за функціональним призначенням; відповідні методи; визначено напрямки розвитку та інститути державного податкового менеджменту, запропоновано здійснення оцінки результативності його реалізації.

Розвиток регіонального податкового менеджменту обумовлює в подальшому необхідність розробки організаційно-економічної моделі управління податковим потенціалом регіону як найважливішого інструменту реалізації державної і регіональної податкової політики.

Список використаних джерел

1. *Барабанова В. В.* Основні засади формування ефективного податкового менеджменту на підприємствах / В. В. Барабанова, М. А. Барабанова // *Економіка і регіон.* – 2011. – № 2 (29). – С. 142–145.
2. *Іванов Ю.* Функції податків та податкове регулювання / Ю. Іванов // *Формування ринкової економіки в Україні.* – 2009. – № 19. – С. 36–43.
3. *Крисоватий А. І.* Податковий менеджмент / А. І. Крисоватий, А. Я. Кізима. – Тернопіль : Карт-бланш, 2004. – 304 с.
4. Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020” [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/201>.
5. *Скакунова А. А.* Модернизация государственной налоговой политики в социально-ориентированной налоговой системе : автореф. дис. ... канд. экон. наук / А. А. Скакунова. – Орел, 2012. – 24 с.
6. *Тарангул Л. Л.* Методологічні засади податкового планування у розрізі регіонів / Л. Л. Тарангул, І. О. Горленко, Т. О. Скоромцова // *Наук. вісн. нац. ун-ту ДПС України : Економіка, право.* – Ірпінь, 2009. – № 3 (46). – С. 85–91.
7. *Lamartina S., Zaghini A.* (2008). Increasing Public Expenditures: Wagner's Law in OECD countries/ *Universitad a d' Salamanca.* Retrieved from <http://campus.usal.es/~XVEEP/PAPERS/J1S6/XVEEP29%20LAMARTINA-ZAGHINI.pdf>.

Надійшла до редколегії 18.10.2016 р.

УДК 330.3

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Лещинський В. П.,

*директор ТОВ “Всеукраїнський центр державно-приватного партнерства”,
член-кореспондент Будівельної академії України,
м. Київ*

Розглянуто питання, пов'язані з інвестиційною привабливістю регіонів. Надано характеристику інноваційної моделі розвитку економіки країни.

Ключові слова: інноваційна модель, розвиток, інвестиційний потенціал, регіон, економічна політика.

Leshchynskiy V. P.,

*Director of “Ukrainian Center of Public-Private Partnership”,
Corresponding Member of Construction Academy of Ukraine, Kyiv*

THE CORRELATION OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS AND INNOVATIVE MODEL OF REGION DEVELOPMENT

Questions are examined related to the investment attractiveness of regions. This description of innovative model of development of economy of country.

Key words: innovative model, development, investment potential, region, economic politics.

© Лещинський В. П., 2016

Постановка проблеми. Згідно із Законом України “Про інноваційну діяльність” головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва й реалізації нових видів конкурентоспроможної продукції. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що державна інноваційна політика – це комплекс заходів щодо розвитку національної інноваційної системи; інструмент реалізації інноваційної моделі розвитку економіки та сталого розвитку країни, а також складова частина загальної політики держави, яка має систематично порівнюватися з інноваційною політикою технологічно розвинених країн, створюючи національне мистецтво управління інноваціями.

Отже, саме державна інноваційна політика має стати інструментом забезпечення сталого розвитку України, тобто збалансованого розвитку економічної, соціальної та екологічної складової суспільного устрою, процесу змін, в якому експлуатація природних ресурсів, напрямки інвестицій, орієнтація науково-технічного розвитку, розвиток особистості та інституційні зміни погоджені один з одним і зміцнюють нишній і майбутній потенціал для задоволення людських потреб і прагнень [2].

Розбудова інноваційної моделі розвитку національної економіки України в розрізі регіонів і галузей є стратегічно важливим завданням, від вирішення якого залежить не тільки стан економіки, але й її економічне зростання. Значний територіальний розподіл природних, економічних та соціальних умов зумовив значні територіальні відмінності у структурі, механізмах й активності інвестиційної діяльності в регіонах України. Інвестиційна привабливість є головною умовою формування інвестиційного клімату регіону. Одним з важливих факторів забезпечення сталого розвитку регіону є залучення та ефективне використання інвестиційних ресурсів. Це зумовлено тим, що інвестиції торкаються усіх сфер господарської діяльності регіону та країни в цілому і створюють багато можливостей для успішної реалізації поставлених цілей, досягнення соціального ефекту, майбутнього процвітання. На сучасному етапі розвитку економіки України виникла об’єктивна необхідність активізації інвестиційної діяльності, бо саме вона є вирішальною ланкою всієї економічної політики держави, яка забезпечує стабільне економічне зростання країни в цілому та її регіонів зокрема.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Українськими та зарубіжними вченими виконано низку фундаментальних робіт, присвячених проблем оцінки ефективності використання економічного потенціалу країни.

Проведені дослідження ґрунтуються на різноманітних концепціях територіального устрою, розміщення продуктивних сил та використання окремих елементів економічного потенціалу регіону, а також інвестиційно-інноваційному аспекті розвитку національної економіки. Їх результати відображено в наукових працях таких учених, як І. Бережна [1], В. Бондар [2], А. Дрич [3], М. Долішній [4], А. Жулавський [5], М. Крейнін [8], С. Семів [9], О. Пилипак [10] та ін.

Інвестиційна привабливість регіонів та інноваційна політика в контексті сталого економічного зростання розглядали в своїх працях А. Асаул, В. Геєць, О. Крайник, М. Крупка, А. Ландарь, В. Папп.

Проблеми формування інноваційної моделі розвитку й удосконалення державної інноваційної політики досліджували провідні вітчизняні та зарубіжні вчені, серед яких Г. Андрощук, В. Базилевич, Ю. Беленький, М. Бутко, С. Зеленський, О. Акименко та ін.

Метою статті є дослідження впливу інноваційної політики на інвестиційну привабливість регіонів в контексті сталого економічного зростання, а також розробка методологічних положень і практичних рекомендацій щодо удосконалення державної інноваційної політики та концептуальне обґрунтування ролі держави в розбудові інноваційної моделі розвитку національної економіки України.

Виклад основного матеріалу. Думки економістів щодо доцільності й змісту державного регулювання економіки є досить суперечливими. Варто відзначити, що ринкова основа інноваційної політики аж ніяк не спростовує логіку державного втручання і підтримки наукового процесу, а інноваційна політика, змістом якої є сприяння ефективному обміну інформацією між суб'єктами господарського життя на різних етапах інноваційних циклів, є обов'язковим елементом системи державного регулювання [7].

Л. Федулова виокремлює наступні моделі інноваційних політик: модель стратегії “перенесення”, модель стратегії “запозичення”, модель стратегії “нарощування”. Для України, що вступає в період стабілізації та подальшого піднесення економіки, в перспективі характерним, на її думку, має бути створення третьої моделі. У зв'язку з цим принципово змінюється ставлення до темпів, концепцій основних напрямів науково-технічного розвитку вітчизняної економіки, що становлять технологічну сутність інноваційної моделі [7, с. 196].

Вона вважає головним напрямом інноваційної політики вдосконалення механізмів програмно-цільового фінансування, зокрема визначення нових пріоритетів і критичних технологій та інструментів стимулювання інноваційної діяльності (венчурні фонди, технопарки, непрямі механізми регулювання), увага до кадрових проблем науки.

Вчений-економіст С. Семів пропонує для оцінки інвестиційної привабливості регіонів і галузей економіки дослідити сильні і слабкі сторони виробничого потенціалу, наукового і технологічного рівня, транспортного забезпечення, можливостей збуту, якості трудових ресурсів та фінансового забезпечення [9, с. 473]. Цікавою з наукового погляду є методика, яку використовують в Росії. Рейтингова агенція “Експерт РА” [8, с. 136] під час розрахунку інвестиційної привабливості регіонів як основні складові визначає інвестиційний ризик та інвестиційний потенціал. На цій основі створюються бізнес-карти окремих територій, за допомогою яких можна оцінити інвестиційну привабливість адміністративно-територіальних одиниць країни.

Для визначення інвестиційної привабливості у США розроблено рейтинг штатів на основі так званих статистичних карт, в яких наводяться дані щодо всіх штатів у вигляді чотирьох зведених індексів: економічної ефективності, ділової спроможності, потенціалу економічного розвитку території, умов податкової політики [10, с. 82].

Деякі автори пропонують оцінювати інвестиційну привабливість, визначаючи загальний підприємницький ризик, складовими якого є соціально-політичний, внутрішньо економічний, зовнішньоекономічний ризику. У рейтингу інвестиційної привабливості регіонів “Інституту реформ” зроблено спробу використати як найважливіші фактори економічного розвитку регіону показники ринкової та фінансової інфраструктури, стану людських ресурсів [6].

На регіональному рівні пріоритетним є завдання порівняльного аналізу індикаторів економічного і соціального розвитку. Предметом міжрегіонального аналізу слугує широке коло процесів соціально-економічного життя регіонів, що описується численними індикаторами, які різнобічно характеризують регіональну специфіку відтворювального процесу. Робляться спроби створення різних бізнес-карт міст і регіонів України. Однак ці бізнес карти носять, перш за все, адресно-довідковий характер, в них вказано кількість підприємств, чисельність населення, що не дає повного уявлення про діловий клімат. За опублікованими бізнес-картами важко порівнювати регіони і території через відсутність однакового підходу до набору і складу показників, а також через непорівнянність даних [1].

М. Долішній вважає, що “в широкому розумінні регіональна політика – це система цілей і дій, що спрямовані на реалізацію інтересів держави щодо регіонів та внутрішніх інтересів самих регіонів, яка реалізується за допомогою методів, що враховують історичну, етнічну, соціальну, економічну та екологічну специфіку територій”. Учений наголошує, що за нинішніх умов регіональна політика стає вагомим інструментом просторового регулювання соціально-економічного розвитку, особливо в тих сферах, де дія ринкових важелів обмежена (соціальної, екологічної, науково-технічної). Тільки через механізми регіональної політики, як важливого елемента загальнонаціональної стратегії, можна активізувати внутрішні потенціали регіонів для соціально-економічного зростання територій і держави в цілому. Саме регіональна політика може стати універсальним засобом ефективного використання внутрішніх регіональних резервів, чого важко досягти за допомогою галузевих методів управління [4].

Інвестиційна привабливість регіону розглядається як комплексна характеристика, що складається з двох ключових підсистем: інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику. Інвестиційний потенціал – кількісна характеристика, що враховує основні макроекономічні характеристики, насиченість території факторами виробництва (природними ресурсами, робочою силою, основними засобами, інфраструктурою тощо), споживчий попит населення та інші показники. Його розрахунок заснований на абсолютних статистичних показниках. Сукупний потенціал регіону включає наступні інтегровані його види (потенціали):

1. Ресурсно-сировинний, розрахований на основі середньозваженої забезпеченості території регіону балансовими запасами основних видів природних ресурсів;
2. Виробничий – сукупний результат господарської діяльності населення в регіоні;
3. Споживчий – сукупна купівельна спроможність населення регіону;
4. Інфраструктурний, в основі розрахунку якого покладена оцінка економіко-географічного положення регіону та інфраструктурної насиченості його території;
5. Інноваційний, при розрахунку якого враховується комплекс науково-технічної діяльності в регіоні;
6. Трудовий, для розрахунку якого використовуються дані про чисельність економічно активного населення та його освітній рівень;
7. Інституційний – розуміється як ступінь розвитку провідних інститутів ринкової економіки в регіоні;
8. Фінансовий, виражений через загальну суму податкових та інших грошових надходжень до бюджетної системи з території даного регіону (рисунок).

Інвестиційний ризик оцінює ймовірність втрати інвестицій і доходу від них. Ризик – характеристика імовірнісна, якісна. На регіональному рівні можна виділити наступні види ризику:

- політичний, що залежить від стабільності регіональної влади і політичної поляризації населення;
- економічний, що пов’язаний з динамікою економічних процесів у регіоні;
- соціальний, який характеризується рівнем соціальної напруженості;
- кримінальний, що залежить від рівня злочинності з урахуванням тяжкості злочинів;
- екологічний, розрахований як інтегральний рівень забруднення навколишнього середовища;
- фінансовий, що відображає напруженість регіональних бюджетів та сукупні фінансові результати діяльності підприємств регіонів;
- законодавчий – сукупність правових норм, що регулюють економічні відносини на території: місцеві податки, пільги, обмеження і т.п. [3].

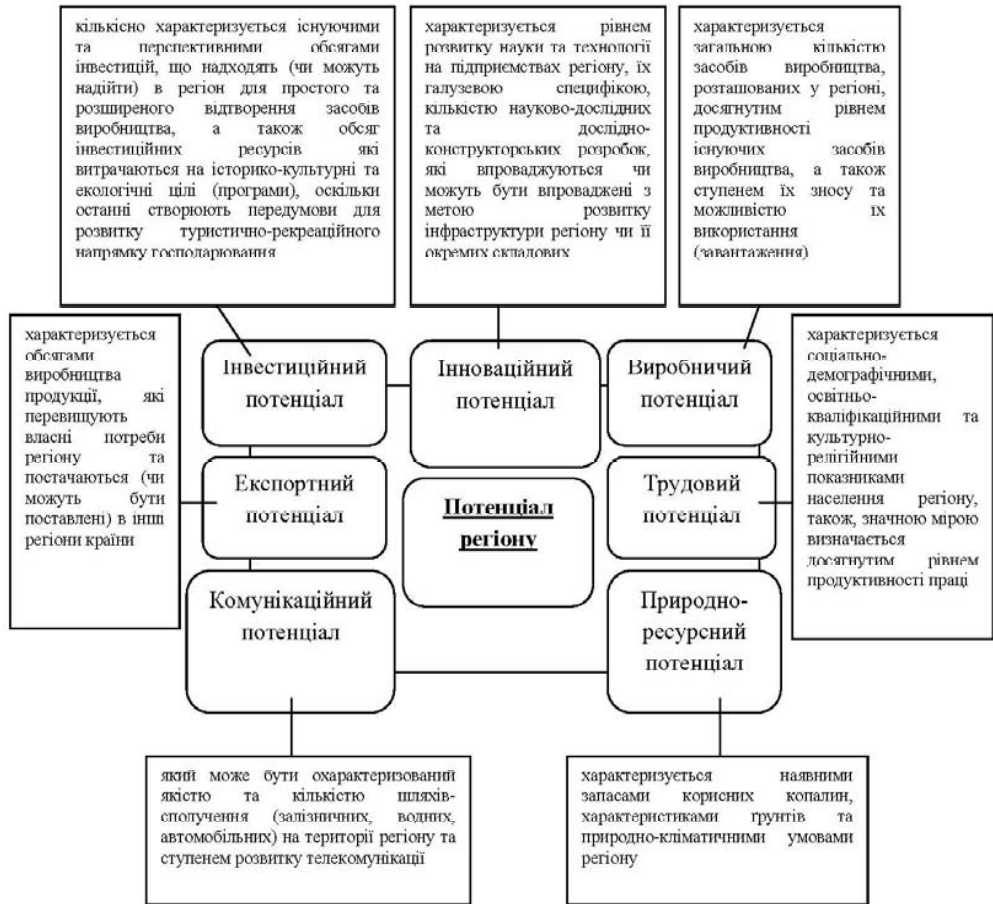

Рисунок. Складові елементи потенціалу регіону

Термін “потенціал” був запозичений сучасною економікою з фізики, де він означає кількість енергії, яку накопичила система і яку вона спроможна реалізувати в роботі. Згідно з економічними словниками, потенціал (від лат. *potentia* – сила) – це можливості, наявні сили, запаси, засоби, що можуть бути використані. У інших працях з проблематики потенціалу можна знайти спроби трактування потенціалу не просто як набору ресурсів та джерел їх утворення, а як складної системи з наявними зв’язками. У загальному значенні зміст терміна розкривається як ступінь потужності в якому-небудь відношенні, сукупності засобів, необхідних для чого-небудь [11].

Інвестиційний потенціал реалізується за рахунок економічного потенціалу при відповідних умовах. Тобто наявність економічного потенціалу у країні, приваблює інвесторів, але рівень інвестиційного потенціалу характеризується показниками швидкості та легкості реалізації потреб інвестора, тобто, якщо економічний потенціал – це економічні можливості держави, що можуть бути використані для забезпечення всіх її матеріальних та інших потреб, то інвестиційний потенціал – це можливість використання економічного потенціалу країни (регіону, підприємства) для реалізації намірів, забезпечення потреб та очікувань інвестора [12].

На мезо- та макрорівнях управління інвестиційним потенціалом розглядається як комплексна характеристика сукупної здатності економіки регіону або держави щодо здійснення інвестиційної діяльності у всіх сферах, що охоплює не тільки наявний інвестиційний капітал, але й сукупність об'єктивних передумов для інвестування, тобто так само визначається рівнем розвитку та ефективності часткових потенціалів.

Вартісна оцінка інвестиційного потенціалу необхідна для забезпечення ефективного управління інвестиційною діяльністю в регіоні. Існують такі основні наукові підходи до вимірювання інвестиційного потенціалу регіону:

1) на основі показників ресурсної забезпеченості (інвестиційні ресурси та товари, суб'єктивні та об'єктивні чинники та умови, що впливають на активність суб'єкта господарювання);

2) на основі показників економічного доходу (вартісний вираз потоку підприємницьких послуг, викликаних коливанням запасу ресурсів, який дозволяє збільшувати продуктивність праці);

3) на основі комплексних (інтегральних, синтетичних) показників ресурсної забезпеченості, скорегованих на ймовірність залучення та використання інвестицій [5, с. 67–68].

Аналіз наявних наукових розробок з визначення рівня інвестиційної привабливості регіону, а також викладені міркування щодо недоцільності врахування в подібних методиках факторів, які опосередковано впливають на формування інвестиційної привабливості територій, дозволяють виділити фактори (і коло показників, що їх характеризують), які в комплексі інтересують інвесторів і безпосередньо визначають обсяги інвестиційних надходжень.

Перелік цих регіональних складових має такий ієрархічний зміст:

1. Економіко-географічне положення: його можна оцінити за такими критеріями, як близькість регіону до кордонів держави, міра розвитку виробничої інфраструктури, зокрема, наявність транспортних коридорів, прикордонних терміналів, нафто-, газопроводів, ЛЕП загальнодержавного значення, близькість до Києва та інших розвинутих промислових центрів України тощо.

2. Природно-ресурсний потенціал: економічна оцінка мінеральних, земельних, лісових, рекреаційних ресурсів.

3. Трудовий потенціал, який можна оцінити за такими критеріями: 1) наявність трудових ресурсів – густина населення, чисельність економічно активного населення (у розрахунку на 1 км²), пропозиція робочої сили на ринку праці; 2) освітньо-кваліфікаційний рівень трудових ресурсів (у розрахунку на 10 тис. чол. економічно активного населення) – підготовка кваліфікованих робітників професійно-технічними навчальними закладами, підготовка кадрів ВНЗ I-IV рівнів акредитації, підвищення кваліфікації кадрів, кількість працівників, які навчалися нових професій; 3) вартість робочої сили - середньомісячна номінальна заробітна плата працівників.

4. Економічний потенціал: його найбільш доцільно визначити через обсяги ВДВ (у розрахунку на душу населення).

5. Місткість споживчого ринку: її можна оцінити за показниками сукупних витрат домогосподарств (у середньому за місяць у розрахунку на 1 домогосподарство), роздрібного товарообороту та обсягу реалізованих послуг, оплачених населенням (у розрахунку на душу населення).

6. Інфраструктурний потенціал: пропонується оцінювати за показниками густоти автомобільних шляхів і залізниць, місткості АТС (на 10 тис. чол. населення), вартості основних засобів виробництва і розподілу електроенергії, газу і води (на душу населення).

7. Науково-технічний потенціал: оцінюється за кількістю спеціалістів, які виконують науково-технічні роботи (у розрахунку на 10 тис. чол. економічно активного населення), обсягом наукових і науково-технічних робіт (на душу населення), обсягом затрат на НДДКР.

8. Інвестиційні переваги: наявність вільних економічних зон, територій пільгового інвестування в регіоні.

Інвестиційні ризики: при їх оцінці варто взяти до уваги наступне:

1. Політичний ризик – це наявність або відсутність політичної та кадрової стабільності, авторитетність місцевої влади.

2. Економічний ризик – це активність регіону в реалізації економічних реформ і регуляторної політики, адекватність інвестиційних намірів стратегії економічного розвитку регіону.

3. Соціальний ризик – це демографічне навантаження постійного населення, міжрегіональна та міждержавна міграції, грошові доходи населення, рівень розвитку соціальної інфраструктури в регіоні, кількість безробітного населення, криміногенна ситуація.

4. Екологічний ризик – це міра забрудненості навколишнього природного середовища, наявність зон екологічного лиха.

Забезпечити конкурентоспроможність можна тільки визначеними і цілеспрямованими діями, які сприяють підвищенню конкурентоспроможності регіонального бізнесу, за допомогою створення привабливих умов для його розвитку. Таким чином, регіони мають потребу в розробці інноваційно-інвестиційної стратегії розвитку, спрямованої на підвищення конкурентоспроможності. За умов ринкової економіки активна роль в стратегічному розвитку належить інвестиційній політиці, яка, включає такі основні елементи: вибір джерел і методів фінансування інвестицій; визначення термінів реалізації; вибір органів, відповідальних за реалізацію інвестиційної політики; створення необхідної нормативно-правової бази функціонування ринку інвестицій; створення сприятливого інвестиційного клімату. Для інвестора є важливою ефективність функціонування регіону і ризики. У забезпеченні ефективності особливу роль відіграє його інвестиційна привабливість, у зв'язку з цим точна і об'єктивна оцінка потенціалу і ризиків є одним з пріоритетних завдань, рішення якого дозволить згодом обґрунтувати адекватні заходи по підвищенню інвестиційної привабливості.

Стрижень стратегії і тактики економічного зростання — орієнтація структурних трансформацій на розбудову ефективної та конкурентоспроможної економіки постіндустріального типу. За переконанням В. Базилевича, структурна перебудова економіки України – процес формування оптимальної структури економіки, адекватної соціально-орієнтованій ринковій системі постіндустріального типу та стратегічним національним інтересам країни.

Основними завданнями структурної перебудови економіки на сучасній технологічній та ресурсній базі є: концентрація ресурсів на пріоритетних напрямках соціально-економічного розвитку з урахуванням національної специфіки; зміцнення технологічних порівняльних переваг вітчизняних товаровиробників відносно зарубіжних конкурентів; розвиток наукомістких виробництв; зменшення залежності національної економіки від імпорту товарів і ресурсів; збільшення частки ресурсозощаджуючих виробництв; подальший розвиток галузей “високих технологій”; підвищення рівня внутрішньої збалансованості економіки; створення розвиненого споживчого сектору економіки та сфери послуг [7].

У країнах з ринковою економікою значна увага приділяється актуальності дослідження факторів, які можуть негативно впливати на розвиток економіки, і розробці

випереджувальних заходів щодо їх повного або часткового знешкодження. Саме тому вітчизняні та зарубіжні дослідники звертають увагу на існування суттєвих системних перешкод для формування інноваційної моделі розвитку України та руху її до статусу сучасної розвиненої країни світу, в тому числі: 1) відсутність чіткої стратегії науково-технічного й інноваційного розвитку держави; 2) недостатність фінансових ресурсів для забезпечення наукових досліджень та впровадження інноваційних розробок; 3) недовершеність нормативно-правової системи регулювання і стимулювання інноваційної діяльності на фоні частих змін і суперечливого характеру чинного законодавства та відомчих актів; 4) невідповідність корпоративної структури, яка формується в Україні, головним вимогам інноваційного розвитку; 5) відсутність дієвої системи пріоритетів розвитку науково-технологічної сфери; 6) повільне формування сучасного і масштабного ринку інноваційної продукції; 7) неготовність апарату державного управління до предметної діяльності, спрямованої на інноваційний розвиток суспільства; 8) фізичне і моральне старіння науково-дослідницької бази та погіршення матеріального забезпечення науки; 9) скорочення наукового потенціалу та відсутність необхідної реорганізації мережі наукових установ; 10) проблема ставлення держави до підприємницької діяльності; 11) захист прав інвесторів, новаторів, власників; 12) вилучення фінансових ресурсів в аграрних товаровиробників через недосконалу цінову політику тощо.

Оцінка і прогнозування інноваційно-інвестиційної привабливості регіонів України мають бути безпосередньо пов'язані з державною регіональною політикою, метою якої є забезпечення розвитку окремих регіонів з урахуванням сукупності факторів, зокрема раціонального використання наявного економічного і природного потенціалу, територіального розподілу праці та взаємної економічної кооперації.

Враховуючи багатокладність вітчизняної економіки та систему господарських взаємозв'язків суб'єктів ринку, до пріоритетних сфер інноваційно-інвестиційної діяльності, що заслуговують на державну підтримку, можна віднести:

- високі технології, організація яких має бути спрямована на виробництво високотехнологічних, конкурентоспроможних на світових ринках та імпортозамінних товарів;
- забезпечення виробництва екологічно чистої продовольчої продукції за рахунок підтримки мережі фермерських і особистих підсобних господарств;
- ресурсо-енергозберігаючі, екологічно чисті технології, які необхідні для більш глибокої переробки сировини;
- сучасні засоби комунікацій, виробництво засобів транспорту і зв'язку, створення і модернізація транспортних та інформаційних мереж.

Перераховані пріоритети мають становити основу системи державних, регіональних і галузевих інноваційно-інвестиційних програм та отримати першочергову підтримку. Їх вирішення несе позитивний вплив на інноваційно-інвестиційну привабливість країни в цілому, її регіонів зокрема. Інноваційно-інвестиційний процес має бути регульованим і регіон повинен формувати ефективну інноваційно-інвестиційну політику, направлену на покращення її привабливості [13].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Не має єдиної методики яка б дала змогу оцінити та прорахувати не тільки ресурсну складову економічного потенціалу регіону але й не використані можливості. Саме над вирішенням цих питань і будуть зосередженні подальші дослідження та розробки. В інвестиційній привабливості важливу роль відіграє конкурентоспроможність регіональної влади, впровадження ефективних механізмів адміністративного управління і модернізація владних структур, формування базових мобілізаційних ідей для території.

Список використаних джерел

1. *Бережна І. Ю.* Інвестиційно-інноваційний аспект розвитку національної економіки / І. Ю. Бережна // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 24. – С. 7–11.
2. Всеукраїнський науково-виробничий журнал В. Бондар Інноваційна політика України в контексті сталого розвитку та євроінтеграції // Стратегія інноваційного розвитку економіки. – С. 130.
3. *Дрич А.* Основні способи досягнення інвестиційної привабливості України / А. Дрич // Вісник НБУ. – 2010. – № 4. – С. 40–41.
4. *Долішній М. І.* Регіональна політика на рубежі ХХ–ХХІ століть: нові пріоритети / М. І. Долішній. – К. : Наук. думка, 2006. – С. 17.
5. *Жулавський А. Ю.* Фактори відтворення інвестиційного потенціалу регіону / А. Ю. Жулавський, Я. В. Кобушко // Економічний простір. – 2011. – № 45. – С. 64–74.
6. Інвестиційний рейтинг регіонів України: Економічне есе. – К. : Інститут реформ, 2002. – Вип. 2. (13). – 134 с.
7. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика / за ред. д-ра економ. наук., проф. Л. І. Федулової. – К. : Основа, 2005. – 522 с.
8. *Крейнина М. Н.* Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности акционерных обществ в промышленности, строительстве и торговле / М. Н. Крейнина – М. : АО “ДИК”, “МВ-Центр”, 1994. – 256 с.
9. *Семів С. Р.* Теоретико-методичні аспекти оцінки інвестиційної привабливості регіонів і галузей економіки / С. Р. Семів // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект : сб. науч. тр. – Ч. 2. – Донецк, 2001. – С. 473–475.
10. *Пилипак О.* Інвестиційна привабливість регіонів України: соціально-економічний аспект / О. Пилипак // Економіка України. – 2004. – № 8. – С. 82–85.
11. *Уліганинець Г. П.* Питання про сутність терміну “економічний потенціал” [Електронний ресурс] / Г. П. Уліганинець. – Режим доступу : www.rusnauka.com.
12. *Шевченко-Котенко І.* Інвестиційний потенціал України [Електронний ресурс] / І. Шевченко-Котенко. – Режим доступу : <http://conf-cv.at.ua/forum/15-30/1>.
13. *Папп В.* Пріоритетні напрями формування регіональної інноваційно інвестиційної політики / В. Папп // Економіст. – 2007. – № 9. – С. 40–42.

Надійшла до редколегії 13.07.2016 р.

УДК 35.072.2

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В МІСЦЕВИХ ОРГАНАХ ВЛАДИ

Марехін С. В.,

здобувач кафедри політології та філософії,

Харківський регіональний інститут державного управління

Національної академії державного управління при Президентіві України,

м. Харків

Розглянуто основні підходи до управління якістю в місцевих органах влади в різних країнах. Визначено дві групи таких підходів. Докладно проаналізовано використання різних підходів, їхні переваги і недоліки.

Ключові слова: управління якістю, місцеві органи влади, публічне управління, публічний сектор.

Mariekhin S. V.,

Postgraduate student of Political Science and Philosophy Department, KRI NAPA, Kharkiv

BASIC APPROACHES TO QUALITY MANAGEMENT IN LOCAL GOVERNMENT

Main approaches to quality management in local authorities are considered. Two groups of these approaches are defined. The application of different approaches, their advantages and flaws have been thoroughly scrutinized.

Key words: quality management, local authorities, public administration, public sector.

© Марехін С. В., 2016